

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ સમક્ષ

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૩૦૭૦/૨૦૦૮

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ આર.પી. ધોલરિયા

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
૨	પત્રકારને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા.
૩	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ચુકાદાની યોગ્ય નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

ગુજરાત રાજ્ય વતી કે. આર. પટેલઅપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

મનોજકુમાર દેવિશંકર શુક્લાસામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદીઓ

=====

ઉપસ્થિતિ
અપીલકર્તા (ઓ) નં. ૧ વતી શ્રી એલ.આર. પૂજારી
સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી (ઓ) નં. ૧ વતી શ્રી ઉત્પલ એમ. પંચાલ,
એડવોકેટ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ આર.પી. ધોલરિયા

તારીખ:૦૧/૦૮/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અપીલ ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮(૩) હેઠળ, સુરતના વિદ્વાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ, (મ્યુનિસિપલ કોર્ટ) દ્વારા પી.એફ.એ. કેસ નં. ૩/૨૦૦૦ માં કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૮/૦૮/૨૦૦૮ ના આક્ષેપમુક્તિના હુકમ સામે દાખલ કરવામાં આવેલ છે, જેમાં વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે પ્રિવેન્શન ઓફ ફૂડ એડલ્ટરેશન એક્ટ, ૧૯૫૪ ની કલમ ૧૯(૨) હેઠળ લાલ આપીને હાજર સામાવાળા-આરોપી નં. ૧ ને પ્રિવેન્શન ઓફ ફૂડ એડલ્ટરેશન એક્ટ, ૧૯૫૪ ની કલમ ૭(૧) અને ૧૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાના આરોપોમાંથી મુક્ત કરેલ છે.

૨. કેસની ટૂંક હકીકત એવી છે કે ફરિયાદક્ષેત્રના ફૂડ ઇન્સ્પેક્ટર, ગુજરાત રાજ્યે મૂળ આરોપી નં. ૧ ની “ચંદા ડેરી” ના નામે ચાલતી દુકાનની તારીખ ૦૭/૧૦/૧૯૯૯ ના રોજ આશરે કલાક ૧૬:૦૦ વાગ્યે મુલાકાત લીધી હતી, જ્યાં મૂળ આરોપી નં. ૧ દૂધ અને દૂધની બનાવટો વેચતા હતા. ત્યારબાદ, પંચ

સાક્ષીઓની હાજરીમાં ફરિયાદીએ 'સુમેલ બ્રાન્ડ' ટોન્ડ મિલ્કના બે પાઉચનો નમૂનો લીધો હતો. સદર દૂધ મૂળ આરોપી નં. ૨ દ્વારા ઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ, પંચ સાક્ષીઓની હાજરીમાં કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરીને સદર નમૂનાઓ સંગ્રહિત અને સીલ કરવામાં આવ્યા હતા. ફરિયાદીએ નમૂના લેતી વખતે તૈયાર કરેલ પંચનામામાં પંચોની સહીઓ પણ મેળવી હતી. ત્યારબાદ, તેમણે નમૂનાઓ વિશ્લેષણ માટે પબ્લિક એનાલિસ્ટ, વડોદરાને મોકલ્યા હતા. પબ્લિક એનાલિસ્ટનો અહેવાલ આવ્યા પછી, દૂધ મિલાવટવાળું હોવાનું જણાઈ આવતા, ફરિયાદીએ સ્થાનિક આરોગ્ય સત્તાધિકારીની પરવાનગી મેળવીને ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. જરૂરી તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. તપાસ દરમિયાન, સામાવાળાની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને આખરે ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી હતી અને સુરતના વિદ્વાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસની કોર્ટમાં રજૂ કરવામાં આવી હતી, જ્યાં કેસ પી.એફ.એ. કેસ નં. ૩/૨૦૦૦ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો. સામાવાળા સામે ટ્રાયલ શરૂ કરવામાં આવી હતી.

૩. હાજર સામાવાળા-આરોપીઓ સામે કેસ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે અનેક દસ્તાવેજી પુરાવાઓ રજૂ કર્યા છે.

૪. ટ્રાયલના અંતે, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું નિવેદન નોંધ્યા પછી, અને ફરિયાદપક્ષ તથા બચાવપક્ષ વતી દલીલો સાંભળ્યા પછી,

વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે તારીખ ૦૮/૦૮/૨૦૦૮ ના હુકમ દ્વારા સામાવાળાને તેમની સામેના તમામ આરોપોમાંથી મુક્ત કર્યા હતા.

૫. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત હુકમથી નારાજ થઈને અને અસંતુષ્ટ થઈને, અપીલકર્તા-રાજ્યે હાલની અપીલ દાખલ કરી છે.

૬. આ કોર્ટે અપીલકર્તા-રાજ્ય માટે એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી એલ.આર. પુજારીની અને સામાવાળા માટે વકીલ શ્રી ઉત્પલ પંચાલની દલીલો સાંભળી છે.

૭. એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી એલ.આર. પુજારીએ દલીલ કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ખોટી રીતે અધિનિયમની કલમ ૧૯(૨) હેઠળ લાભ આપેલો છે જે આપી શકાય નહીં અને સામાવાળાને દોષિત ઠેરવવા જોઈતા હતા તથા અન્ય આરોપીઓ સામે જે રીતે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે તે મુજબ આ કેસમાં પણ આક્ષેપમુક્તિના હુકમને ઉલટાવી નાખવા આગ્રહ કર્યો છે. એપીપી દ્વારા વધુમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટનો હુકમ કાયદાની જોગવાઈઓ વિરુદ્ધ છે કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાઓની યોગ્ય રીતે ચકાસણી કરી નથી અને કાયદાની જોગવાઈઓને જોતાં જ સાબિત થાય છે કે ફરિયાદપક્ષે હાજર સામાવાળા સામેના કથિત આરોપોના તમામ ઘટકો સાબિત કર્યા છે. એપીપીએ મૌખિક તેમજ સમગ્ર દસ્તાવેજી પુરાવાઓ પણ આ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કર્યા છે. વિદ્વાન એપીપી દ્વારા વધુમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે વિદ્વાન જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપમુક્તિનો

હુકમ કેસની હકીકતો દ્વારા સમર્થિત ન હોય તેવા અનુમાનો પર અને કાયદા દ્વારા મંજૂર ન હોય તેવી ધારણા પર આધારિત છે તથા વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓની યોગ્ય મૂલવણી કરી નથી અને પ્રિવેન્શન ઓફ ફૂડ અડલ્ટરેશન એક્ટ, ૧૯૫૪ ની કલમ ૭(૧) અને ૧૬ હેઠળ કથિત ગુના માટે સામાવાળાને મુક્ત કરીને ભૂલ કરેલ છે જેને ઉલટાવી નાખવાની જરૂર છે અને આરોપીને દોષિત ઠેરવવાની જરૂર છે.

૮. આના વિરોધમાં, સામાવાળા માટે વકીલ શ્રી ઉત્પલ પંચાલે આક્ષેપમુક્તિના વાદગ્રસ્ત હુકમનું સમર્થન કર્યું છે અને દલીલ કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે હાલની અપીલમાં સામેલ મુદ્દાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરી છે, ખાસ કરીને નિર્ણયના ફકરા-૨૦ માં વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે રેકર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવાઓની ચર્ચા કરી છે અને કલમ ૧૯ હેઠળ નિર્ધારિત કાયદાની જોગવાઈઓ સંતોષાઈ હોવાથી સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલ બચાવ સ્વીકારવામાં આવ્યો છે અને તેથી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપમુક્તિના હુકમમાં આ કોર્ટની દખલગીરીની કોઈ જરૂર નથી.

૯. આ કોર્ટે રેકર્ડ પર ઉપલબ્ધ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓની ઝીણવટપૂર્વક ચકાસણી કરી છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ તેમજ પેપર બુક અને ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓની સમીક્ષા કરી છે અને અપીલકર્તા-રાજ્ય માટેના એપીપી તથા સામાવાળા માટેના વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને પણ ધ્યાનમાં લીધી છે.

૧૦. હાલની કાર્યવાહીના સંબંધિતક્ષેત્રના વકીલોની દલીલો સાંભળ્યા પછી અને વાદગ્રસ્ત હુકમ તેમજ રેકર્ડ અને કાર્યવાહીની ચકાસણી કર્યા પછી, જ્યારે નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું ત્યારે નિર્વિવાદપણે હાજર સામાવાળા 'ચંદા ડેરી' ના નામે દુકાન ચલાવતા હતા. નિર્વિવાદપણે સામાવાળા ઉત્પાદક અને વિચ્છેદ એટલે કે મૂળ આરોપી નં. ૨ અને ૩ પાસેથી મેળવેલા પાઉચમાં સંગ્રહિત સુમેલ બ્રાન્ડનું ટોન્ડ દૂધ વેચી રહ્યા હતા. નિર્વિવાદપણે, ફરિયાદીના પોતાના કથન મુજબ, સદર પાઉચ ડીપ ફીઝરમાં સંગ્રહિત કરવામાં આવ્યું હતું અને તેમાં કોઈપણ પ્રકારની લીકેજ ન હોવાના કારણે તે અખંડ હોવાનું જણાઈ આવ્યું હતું અને પબ્લિક એનાલિસ્ટ દ્વારા તેનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તે મિલાવટવાળું હોવાનું જણાઈ આવ્યું હતું. તેથી, મૂળ સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ કે જેઓ ઉત્પાદક અને વિચ્છેદ છે તેઓને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે, સમગ્ર કેસની ચર્ચા કર્યા પછી, અધિનિયમની કલમ ૧૯ ની ઉપકલમ ૨ ના સંદર્ભમાં હાજર સામાવાળાને ઉપલબ્ધ બચાવ સ્વીકાર્યો છે જેમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જો વિકેતા સાબિત કરે કે તે ખાદ્ય પદાર્થ;

(ક) જે કિસ્સામાં તેના વેચાણ માટે પરવાનો નિર્ધારિત હોય, યોગ્ય પરવાનો ધરાવતા ઉત્પાદક, વિચ્છેદ અથવા ડીલર પાસેથી ખરીદે છે અને

(ખ) તે ખાદ્ય પદાર્થ તેના કબજામાં હતો ત્યારે યોગ્ય રીતે સંગ્રહિત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેણે જે સ્થિતિમાં તે ખરીદ્યો હતો તે જ સ્થિતિમાં તેનું વેચાણ કર્યું હતું, તો ભેળસેળવાળા અથવા ખોટી રીતે

લેબલવાળા કોઈપણ ખાદ્ય પદાર્થના વેચાણ સંબંધિત ગુનો આચર્યો હોવાનું ગણવામાં આવશે નહીં.

૧૧. રેકર્ડ પરના પુરાવાઓની તપાસ કરતાં, નિર્વિવાદપણે મૂળ સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ ઉત્પાદક અને વિજ્ઞક છે અને નિર્વિવાદપણે તેઓ પરવાનો ધરાવે છે અને વિશ્લેષણ માટે લેવામાં આવેલ દૂધના પાઉચનો ઉપરોક્ત નમૂનો હાલના સામાવાળા દ્વારા ડીપ ફીઝરમાં યોગ્ય રીતે સંગ્રહિત કરવામાં આવ્યો હતો જ્યાંથી તે મેળવવામાં આવ્યો હતો અને નમૂના તરીકે લેતી વખતે, ફરિયાદીએ ખુદ નોંધ્યું હતું કે તે અખંડ હતો અને ધોરણો મુજબ સંગ્રહિત કરવામાં આવ્યો હતો અને કોઈ લીકેજ મળી આવ્યું ન હતું અને તે દષ્ટિએ, વિજ્ઞાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલ સામાવાળાનો બચાવ કાયદાનુસાર છે અને આ કોર્ટની કોઈ દખલગીરીની માગણી કરતો નથી.

૧૨. ઉપર મુજબ નોંધવામાં આવેલા કારણોસર, એવું જણાય છે કે વિજ્ઞાન ટ્રાયલ કોર્ટે રેકર્ડ પરના પુરાવાઓની યોગ્ય મૂલવણી કરી છે અને આરોપીને તેની સામેના આરોપોમાંથી યોગ્ય રીતે મુક્ત કર્યા છે જેને આ કોર્ટ દ્વારા કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી. આ કોર્ટ એવા સુવિચારિત મંતવ્ય પર છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ સામાવાળાને તેની સામેના આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં સંપૂર્ણપણે યોગ્ય હતી. આ કોર્ટ માને છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો સંપૂર્ણપણે ન્યાયી અને યોગ્ય છે અને સદર તારણો નોંધવામાં તેની દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે ક્ષતિ આચરવામાં આવી નથી. તેથી, આ કોર્ટ નીચલી કોર્ટ

દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો, આખરી નિષ્કર્ષ અને પરિણામી આક્ષેપમુક્તિના હુકમ સાથે સંપૂર્ણ સંમતિમાં છે અને તેથી તેમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી. આ પણ એક સ્થપાયેલી કાનૂની સ્થિતિ છે કે આક્ષેપમુક્તિની અપીલમાં, જ્યારે નીચલી કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો ન્યાયી અને યોગ્ય જણાય ત્યારે અપીલ કોર્ટે ચુકાદો ફરીથી લખવાની અથવા નવા કારણો આપવાની જરૂર નથી. તદનુસાર, હાલની અપીલ કોઈપણ ગુણધર્મ વગરની છે અને ફગાવી દેવાપાત્ર છે.

૧૩. પરિણામે, હાલની અપીલ આથી ફગાવી દેવામાં આવે છે. રેકર્ડ અને કાર્યવાહી તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પર મોકલવામાં આવે. જામીન બોન્ડ અને જામીન, જો કોઈ હોય તો, રદ થાય છે. સ્યોરિટી પણ, જો કોઈ આપેલી હોય તો, મુક્ત થાય છે.

(ન્યાયમૂર્તિ આર.પી. ધોલરિયા)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be

authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.